

Amenorroe: betekenis en beleid verschillen per levensfase

Herziening NHG-Standaard Amenorroe

Corlien de Vries, Gerda van der Weele

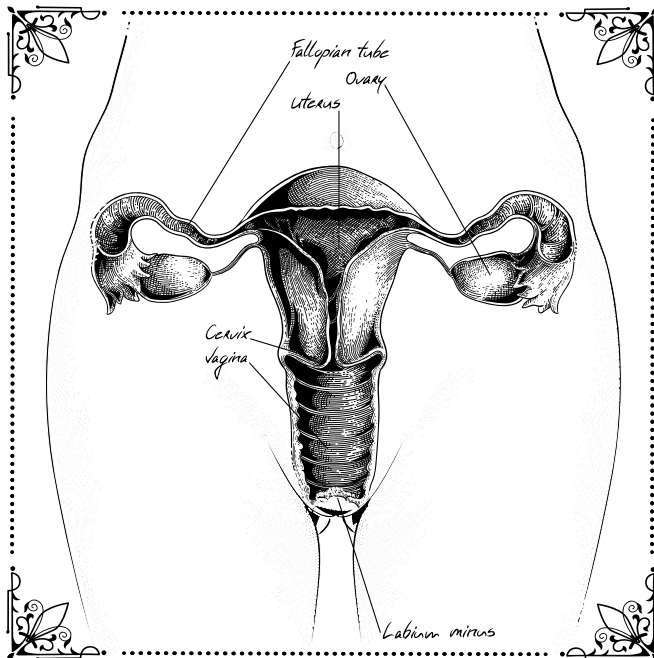

Foto: iStock

Zoals ook in de eerdere versies van deze NHG-Standaard is er een onderscheid in primaire amenorroe (menarche blijft uit tot na de 16e verjaardag) en secundaire amenorroe. Het onderscheid is relevant vanwege de mogelijke oorzaken, de diagnostiek en het verwijlsbeleid. Bij deze herziening van de standaard Amenorroe zijn er slechts beperkte wijzigingen, die vooral de aanvullende diagnostiek betreffen: ook als secundaire amenorroe nog geen zes maanden duurt kunnen er redenen zijn om aanvullende diagnostiek te verrichten. Daarnaast is de aanbeveling om als huisarts een progesteronbelastingtest aan te vragen vervallen.

SECUNDAIRE AMENORROE

Van secundaire amenorroe is volgens de definitie sprake bij vrouwen bij wie de menstruatie zes maanden of langer uitblijft na eerdere aanwezigheid. Als de menstruaties weinig frequent zijn (interval minstens 35 dagen) maar amenorroe

minder dan 6 maanden duurt is sprake van oligomenorroe. Bij amenorroe en oligomenorroe zijn diverse factoren bepalend voor de diagnostiek en het beleid. Naast de duur (korter of langer dan zes maanden) zijn dit onder andere: de leeftijd van de patiënte, zwangerschapswens en vermoeden van een onderliggende oorzaak.

PROGESTERONBELASTINGSTEST

Deze test wordt niet meer aanbevolen in de huisartsenpraktijk. De diagnostische waarde van de test is in de huisartsenpraktijk onvoldoende duidelijk. De indicatie, primaire amenorroe, komt zelden voor en is in principe reden voor verwijzing naar de gynaecoloog, die ook verder aanvullend onderzoek zal doen (bloedonderzoek en/of echoscopie).

De volledige versie van de herziene NHG-Standaard Amenorroe is te raadplegen op de website van het NHG (www.nhg.org).

BELANGRIJKSTE WIJZIGINGEN

- De aanbevelingen voor secundaire amenorroe kunnen ook van toepassing zijn bij amenorroe met een duur korter dan zes maanden.
- De progesteronbelastingtest wordt niet meer aanbevolen in de huisartsenpraktijk.

KERNBOODSCHAPPEN

- Maak onderscheid tussen primaire en secundaire amenorroe op basis van de anamnese.
- Primaire amenorroe is in principe een indicatie voor verwijzing. De leeftijd waarop is afhankelijk van de bevindingen en de voorkeur van de patiënte.
- Bij secundaire amenorroe zonder zwangerschapswens kan de huisarts de diagnostiek grotendeels zelf uitvoeren.
- Bij secundaire amenorroe, ook als amenorroe korter dan zes maanden duurt, wegen diverse factoren mee voor het verrichten van aanvullende diagnostiek, zoals de leeftijd van de patiënte, zwangerschapswens en het vermoeden van een onderliggende oorzaak.
- Bij het beleid staat voorlichting over het te verwachten beloop centraal.

De Vries C, Van der Weele G. Amenorroe: betekenis en beleid verschillen per levensfase. Herziening NHG-Standaard Amenorroe. Huisarts Wet 2018;61:32. DOI: 10.1007/s12445-018-0068-5. De NHG-werkgroep Amenorroe bestond uit: Elfering IM, Oltheten JMT, De Vries AD, De Vries CJH, Van der Weele GM.